

Vækst – til gavn for fællesskabet

Aftale vedrørende Budget 2014

Indgået den 19. september 2013 mellem følgende partigrupper i Odense Byråd:

Socialdemokraterne

Det Konservative Folkeparti

Socialistisk Folkeparti

Venstre, Danmarks Liberale Parti

Dansk Folkeparti

Aftale vedr. budget 2014

Ved Odense Byråds 2. behandling af budgettet for 2014 den 9. oktober 2013 er ovennævnte partier enige om at stemme for det af Økonomiudvalget fremlagte forslag til budget 2014 og overslagsårene 2015-2017 med ændringer, der fremgår af denne aftale, og som indebærer omprioriteringer og ændringer svarende til 530 mio. kr. i budgetperioden 2014-2017.

Forligspartierne er opmærksomme på, at der inden 2. behandlingen kan opstå behov for en fornyet drøftelse af budgetaftalens indhold under indtryk af udviklingen i landstotalen, jævnfør KL's faseopdelte budgetlægning.

Med aftalen fastsættes skatteprocenten til 24,5 pct., og grundskyldspromillen fastsættes til 21,71 promille. Dækningsafgiften for erhvervsejendomme sænkes til 4,0 promille i budgetperioden. Grundskylden på produktionsjord fastsættes til 6,91 promille.

Vækst – til gavn for fællesskabet

Vækst giver råd til velfærd

Vækst er vigtig, fordi vækst skaber jobs. Vækst skaber indtægter. Det gør, at vi får råd til velfærd. Odense har ikke oplevet vækst gennem længere tid, og det har haft konsekvenser.

Odense er udfordret af høj ledighed, lav produktivitet i virksomhederne og i sidste ende borgernes og virksomhedernes velstand og velfærd.

Odense har siden 2004 mistet 45 pct. af arbejdspladserne i industrien. Det svarer til en omsætning hos de odenseanske virksomheder på ca. 4,5 mia. kr., og det betyder, at der er markant færre penge til velfærd. Faktisk er det sådan, at for hver milliard, de odenseanske virksomheder øger deres overskud med, kan kommunen ansætte ca. 270 flere lærere eller pædagoger. Så enkelt er det.

Med dette budget tager Odense et stort skridt mod bedre velfærd gennem øget vækst. Men vi må også konstatere, at vækstinitiativerne ikke slår igennem med det samme, og igen i år medfører budgettet derfor en reduktion i kommunens personale.

Man kan altså ikke vælge at investere **enten** i vækst **eller** i velfærd. Det ene er simpelthen en forudsætning for det andet. Vækst og jobs er grundlaget for velfærd. Derfor er forligspartierne enige om at investere 100 mio. kr. om året i vækst for at sikre fremtidens velfærd. Forligspartierne er endvidere enige om allerede nu at investere i Odenses børn og unge, så de også er med til at sikre den fremtidige vækst.

2014-priser – 1.000 kr.	2014	2015	2016	2017
Erhvervs- og Vækstpulje	100.000	100.000	100.000	100.000
Børn- og unge	20.000	30.000	40.000	40.000

Odense følger anbefalingerne fra Odense Business Task Force

Økonomiudvalget nedsatte Odense Business Task Force, der skulle give anbefalinger til, hvordan Odense kunne genvinde væksten. Odense Business Task Force er en uafhængig enhed med deltagelse af lokale og nationale erhvervsfolk samt forskningskompetencer. Odense Business Task Force baserer sine anbefalinger på fire præmisser. Odense skal:

1. Investere 100 mio. kr. mere i vækstskabende initiativer
2. Fokuserer på få, men kraftfulde initiativer
3. Skabe forpligtende vækstpartnerskaber
4. Styrke den erhvervsrettede servicekultur og fokusere ressourcer

Forligspartierne er enige i præmisserne og ønsker at handle. Derfor er forligspartierne enige om at indføre alle anbefalinger og præmisser ved at afsætte 100 mio. kr. om året i en erhvervs- og vækstpulje. Det skal skabe flere arbejdspladser og dermed sikre et langt større beløb til velfærd på længere sigt. Forligspartierne er enige om, at anbefalingerne skal realiseres i stærke partnerskaber med virksomheder og uddannelsesinstitutioner.

Odense Business Task Force forudsætter samtidig en stringent opfølgning på indsatserne. Derfor er forligspartierne enige om at afsætte 1,5 mio. kr. årligt fra 2014 og frem til analyse, opfølgning og monitorering af området, så det sikres, at indsatserne skaber effekt.

Forligspartierne beslutter den konkrete udmøntning af forslagene.

1. Vi etablerer Invest in Odense

Forligspartierne er enige om at følge anbefalingen og etablere Invest in Odense.

Invest in Odense er en organisation, som skal tiltrække virksomheder og investorer til Odense. Det skal ske gennem en indsats i Danmark, men der skal i høj grad også fokuseres på at tiltrække virksomheder og investeringer fra udlandet. Det skal ske i samarbejde med professionelle partnere, uddannelsesinstitutioner og virksomheder.

Der tages konkret stilling til, hvor meget af finansieringen der sker fra Erhvervs- og Vækstpuljen og eksisterende initiativer, når der foreligger en business case og implementeringsplan i december 2013. Business case og implementeringsplan forelægges og beslutes af byrådet.

2. Vi skaffer viden og kvalificeret arbejdskraft til byens virksomheder via vækstpartnerskab

Forligspartierne er enige om at følge anbefalingen og etablere solide vækstpartnerskaber for at skaffe viden og kvalificeret arbejdskraft til byens virksomheder.

Konkret skal der etableres vækstpartnerskaber med odenseanske, danske og internationale uddannelses- og videninstitutioner, samt virksomheder og erhvervsorganisationer. Partnerskaberne skal give parterne et fælles ansvar for at løfte byen – og byen skal løfte parterne.

Der tages konkret stilling til finansieringen, når der foreligger aftaleudkast i december 2013. Business case og implementeringsplan forelægges og beslutes af byrådet.

3. Vi etablerer Odense & Co.

Forligspartierne er enige om at følge anbefalingen og etablere Odense & Co.

Odense & Co. bliver en eventorganisation med fokus på at sætte Odense mere markant på verdenskortet. Odense & Co. skal med markante events og koncerter sørge for, at Odense er i folks bevidsthed – også helt ind i bestyrelseslokalerne.

Odense Kommune starter med at finansiere organisationens grundkapital, men der er en klar forventning om, at private parter vil bidrage til gavn for en række erhverv i hotel-, restaurations- og eventbranchen. Private parter har allerede vist vejen med succesen HCA Festivals, der er økonomisk bakket op af kommunen. Med inspiration i det gode samarbejde etablerer vi Odense & Co., hvor arbejdet udvides til flere markante events i Odense.

Der tages konkret stilling til finansieringen, når der foreligger en organisationsplan i december 2013. Organisationsplanen forelægges og beslutes af byrådet.

4. Vi etablerer Center for Byggeri & Innovation

Forligspartierne er enige om at følge anbefalingen og etablere Center for Byggeri & Innovation.

Center for Byggeri & Innovation skal sikre potentialet i de kommende års massive anlægsinvesteringer i Odense på 25 mia. kr., der primært er betalt af udefrakommende investeringer. Centeret skal i dialog med bygherrerne for at sikre, at nye og eksisterende virksomheder i Odense og på Fyn får gavn af investeringerne og skaber lokale arbejdspladser.

Der tages konkret stilling til finansieringen, når der foreligger et udkast til organisations- og implementeringsplan i december 2013. Business case og implementeringsplan forelægges og besluttet af byrådet.

5. Vi sænker skatter og afgifter og forøger erhvervsvenligheden

Forligspartierne er enige om at følge anbefalingen og indføre de markante skatte-, afgifts- og gebyrsænkninger. Konkret er forligspartierne enige om følgende:

a. Odense Kommune afskaffer som den første byggesagsgebyret

Odense Kommune vil øge erhvervsvenligheden markant! Derfor afskaffer Odense med det samme som den første kommune i landet gebyr på byggesager – uden at sænke serviceniveauet. Odense har i forvejen en yderst velfungerende dialog med virksomheder i forbindelse med byggesagsbehandling, senest anerkendt af Dansk Byggeri. Derfor ønsker forligspartierne, med afskaffelsen af gebyret, at sende et kraftigt signal til virksomhederne om, at Odense er stedet, hvor man skal investere.

Forligspartierne er enige om, at mindreindtægten i 2013 dækkes af By- og Kulturudvalget, og mindreindtægten på 7 mio. kr. årligt fra 2014 og frem fra det afskaffede byggesagsgebyr tages fra Erhvervs- og Vækstpuljen.

b. Vi sænker dækningsafgiften - med socialt ansvar

Forligspartierne er enige om at lave en markant nedsættelse af dækningsafgiften for erhvervsejendomme fra 5,2 promille i 2013 til 4,0 promille i 2014-2017. Det betyder en yderligere afgiftslettelse på 54,7 mio. kr. over budgetperioden til odenseanske virksomheder.

Afgiftslettelsen finansieres primært af compensationen fra statens skattepulje med 41 mio. kr. over budgetperioden. Den resterende del på 13,7 mio. kr. over budgetperioden finansieres af Erhvervs- og Vækstpuljen.

Forligspartierne er enige om at invitere erhvervslivet til at indgå i et forpligtende partnerskab med Odense Kommune men henblik på at aftrappe dækningsafgiften.

Forligspartierne ønsker, at erhvervslivet bidrager til fællesskabet ved at skabe flere jobs, men også ved at ansætte flere i fleksjob, virksomhedspraktik, praktik, løntilskud og lærepladser. Mange virksomheder gør det allerede, men potentialet er større. Erhvervslivet skal i højere grad bidrage til at give vores borgere en chance for at komme tilbage til arbejdsmarkedet eller i det hele taget få foden inden for på arbejdsmarkedet.

Partnerskabets mål er, at nedbringe kommunens udgifter til ledighed ved at øge erhvervslivets sociale ansvar igennem et aktivt medspil og konkrete måltal på at få konkrete grupper ud af ledighed og ind på arbejdsmarkedet.

Dermed kan partnerskabets succes finansiere yderligere aftrapning af dækningsafgiften, så den er helt afskaffet i 2018.

Partnerskabet revideres i forbindelse med behandlingen af budget 2015.

Dog fastholder forligspartierne som minimum den eksisterende aftale om en årlig aftrapning af dækningsafgiften med 0,2 promillepoint pr. år fra 2015 og frem.

***Vi gør mere af dét, der virker - og stopper det, der ikke gør**

Forligspartierne er enige om, at kommunens indsatser skal måles på, om de virker. Eksempelvis har projektet Academic Link målbart sikret, at virksomheder og studerende i stigende grad udnytter hinandens ressourcer til hhv. mere viden og jobs – til stor gavn for virksomhedernes indtjening, kommunens skattegrundlag og dermed borgernes velfærd.

Derfor måler vi på effekten for borgeren og virksomhederne i mere og mere af det, vi gør. Og derfor vil alle initiativer i dette budgetforlig også være underlagt kommunens effektstyring og være koblet til byrådets effektmål, så alle kan følge med i, om initiativerne får den ønskede effekt – for hvis de ikke gør, stopper vi indsatsen igen – og gør noget andet og bedre.

Odense har allerede en meget stor portefølje af erhvervs- og udviklingsorienterede aktiviteter, som med fordel kan samles og fokuseres.

På den baggrund er forligspartierne enige om at omprioritere aktiviteter, tilskud og støtteordninger, der er for isolerede og/eller ikke støtter byrådets effektmål. Det vil bidrage til vækstpuljen med 5 mio. kr. årligt fra 2014 stigende til 10 mio. kr. i 2015, 15 mio. kr. i 2016 og 20 mio. kr. årligt i 2017.

På samme måde er forligspartierne enige om, at alle kommunens erhvervsrettede gebyrer og afgifter skal gennemgå et servicetjek, så de matcher en markant øget erhvervsvenlighed. Resultatet indarbejdes i budgettet for 2015.

***Vækst starter med en spire**

Fundamentet for vækst er mennesker, der kan skabe den.

Derfor er forligspartierne enige om, at sikre Odenses børn en god opvækst ved at prioritere folkeskolen og daginstitutionerne. På den måde får vores børn en god opvækst og uddannelse og kan være med til at bygge Odenses fremtid og den langsigtede vækst. Spiren til den langsigtede vækst begynder i børnelivet.

***Investering i vores børn**

Bedre uddannelse og opvækst er det bedste fundament for fremtidens velfærd. Derfor skal der investeres i børnene.

Forligspartierne er enige om at afsætte 20 mio. kr. årligt til en fokuseret indsats for de yngste. Der er behov for i højere grad at tænke børns udvikling i et helhedsperspektiv. I dag har vi stadig en tendens til at være fanget i at tænke, at børns læring starter, når de begynder i skolen. Det gør den ikke! Børn lærer hele livet.

Med de 20 mio. kr. vil forligspartierne satse endnu mere på, at der er flere medarbejdere tæt på børnene i pasningstilbuddene til at sikre 'tidlig læring'. Allerede i daginstitutionerne skal børnene blive ivrige efter at lære, og de skal blive skoleparate. Men læring er mange ting og afhænger af mange ting. Forligspartierne ønsker også med de ekstra midler at give mulighed for, at dagsinstitutioner kan tænke mere bevægelse og fleksibilitet ind i deres tilbud til byens børn - og forældre.

Odense er allerede godt i gang med helhedsskolen for 0.-3. klasse. Forligspartierne bakker derfor op om, at der i forbindelse med skolereformen tildeles 20,9 mio. kr. årligt til folkeskolen i 2014, stigende til 43,1 mio. kr. i 2015 og 2016, samt 32,6 mio. kr. i 2017 og frem.

Det er helt afgørende, at folkeskolen giver vores børn og unge lysten og evnerne til videreuddannelse, og det skal ske ud fra folkeskolens kerneværdi om, at trods forskellighed skal læring varetages for alle børn. Brug af nye læringsstile og digitalisering er helt nødvendig som understøttelse af helhedsskolen. Musikskoler, foreninger og byrum skal også tænkes ind i undervisningen i kombination med flere veluddannede medarbejdere, der er tæt på eleverne. Forligspartierne er derfor enige om at afsætte yderligere 10 mio. kr. i 2015 stigende til 20 mio. kr. årligt fra 2016.

Forligspartierne er endvidere enige om, at Børn- og Ungeforvaltningen skal udarbejde en analyse til sikring af kvaliteten af undervisningen.

Der er sket og sker kontinuerligt forandringer i de tilbud, vi har til vores børn. Helhedssynet skal bevares og sammenhæng skal være i fokus. Forligspartierne er derfor enige om, at Børn- og Ungeudvalget skal udarbejde politiske målsætninger, som er styrende for, hvordan pasningstilbuddene til børnene skal udvikle sig, både når det drejer sig om dagplejen, vuggestuerne, børnehaverne, skolefritidsordningerne og andre nye tilbud. De skal alle holdes op mod, hvordan de hver især bidrager bedst til læring og omsorg for Odenses børn.

***Sikre skoleveje**

Forligspartierne ønsker at sikre, at de odenseanske skolebørn kan komme trygt og sikker i skole.

I den forbindelse har en dialog med forældre og børn i Tarup sat fokus på behovet for en mere sikker løsning til at krydse Rismarksvej. Derfor er forligspartierne enige om, at der skal bygges en tunnel ved Rugvang til ibrugtagning i 2015. Finansieringen sker via omprioriteringer indenfor By-og Kulturudvalgets samlede løbende anlægsrammer i budgetperioden samt ved uforbrugte anlægsmidler i 2013. Forligspartierne er enige om at afsætte 125.000 kr. årligt fra 2015 til drift og vedligeholdelse af tunnelen. Den afledte drift kassefinansieres.

***Administration nytænkes**

Analyser viser, at Odense Kommunes administration umiddelbart er dyrere end sammenlignelige kommuners administration.

En forudsætning for at kunne give borgerne de bedst mulige velfærdsydelser er også, at kommunen er administrativt effektiv. Det indebærer både, at understøttelsen af kernedydelserne er den bedst mulig og der bruges mindst mulige ressourcer på unødigt administration.

Forligspartierne er enige om, at administrationen skal nytænkes, så der i højere grad fokuseres på det værdiskabende element for borgere og virksomheder gennem de velfærdsydelser, kommunen leverer.

Derfor igangsættes arbejdet med at skabe en administration, der på sigt skal bidrage med finansiering til velfærdsydelserne. Det sker dels gennem benchmarking og sammenligning med andre kommuner og dels gennem nytænkning af samarbejder, styring og organisering. Arbejdet bliver en del af økonomiudvalgets strategiske portefølje, og potentialet på minimum 20 mio. kr. bidrager som finansiering fra 2015. Dermed er det muligt at investere i børnene.

2014-priser – 1.000 kr.	2014	2015	2016	2017
Vækst og Velfærd				
<i>Udmøntning:</i>				
Erhvervs- og Vækstpulje	100.000	100.000	100.000	100.000
- heraf lavere dækningsafgift	18.732	18.814	19.660	19.518
- heraf afskaffelse af byggesagsgebyr	7.000	7.000	7.000	7.000
- heraf analyse, opfølgning og monitorering	1.500	1.500	1.500	1.500
- heraf restpulje, ikke disponeret	72.768	72.686	71.840	71.982
Vækst starter med en spire	20.000	30.000	40.000	40.000
- heraf daginstitutioner	20.000	20.000	20.000	20.000
- heraf skoler	0	10.000	20.000	20.000
I alt udmøntning	120.000	130.000	140.000	140.000
<i>Finansiering:</i>				
Vækstpulje	-85.000	-85.000	-90.000	-90.000
Skattekompensation for dækningsafgift	-14.660	-10.262	-10.724	-5.576
Fokuserede omprioritering af erhvervsinitiativerne	-5.000	-10.000	-15.000	-20.000
Administrations analyse	0	-20.000	-20.000	-20.000
Demografiregulering	-10.000	0	0	0
Kassefinansiering	-5.340	-4.738	-4.276	-4.424
I alt finansiering	-120.000	-130.000	-140.000	-140.000

Note: +=udgift/underskud, -=indtægt/overskud

Ny virkelighed – Ny velfærd

Under overskriften Ny virkelighed – Ny velfærd er Odense Kommune ved at reformere velfærden. Vi har erkendt, at vi lever i en ny virkelighed, som stiller nye krav til kommunens velfærdsydelser. Forligspartierne er enige om at sætte yderligere kraft bag visionerne i Ny virkelighed – Ny velfærd med følgende initiativer:

***Borgerne skal udvikle fremtidens velfærd**

I foråret 2013 igangsatte Odense Kommune en omfattende borgerinddragelse om fremtidens velfærd.

Indsatsen resulterede bl.a. i mere end 500 input fra borgerne i Odense til, hvordan vi skaber en bedre velfærd. Det stærke engagement blandt byens borgere vil forligspartierne gerne kvittere positivt for og samtidig gøre endnu stærkere.

Derfor er forligspartierne enige om at bruge idéerne og bl.a. arbejde videre med følgende idéer fra borgerne:

1. Tydeligere forventninger til forældre som en vigtig ressource, når børnene starter i skole

Den væsentligste grundstamme i børns liv er forældrene. Det samme gælder i virkeligheden børnenes skolegang. Men flere forældre oplever i dag ikke at være tilstrækkeligt inddraget som ressource, når børnene starter i skole. Skolen og forældrene har en fælles opgave i at sikre de optimale rammer for børnenes skolegang, herunder ro i klasselokalet.

Derfor skal forældrene til børn i folkeskolen være med til at udfærdige et værdigrundlag/kodeks for den enkelte klasse. Samtidig med udarbejdelsen skal der være en tydelig forventningsafstemning af, hvad skolen kan forvente af forældrene og omvendt. Det skal medvirke til at bruge forældrene aktivt som ressource og at forældrene dermed kender deres rolle tydeligere.

2. Understøttelse af frivillighed

Odense Kommune vil gerne facilitere frivillighed og understøtte, at ressourcefulde mennesker kan hjælpe mennesker med brug for ressourcer til et bedre liv.

Derfor er forligspartierne enige om at stille sin hjemmeside til rådighed for arbejdet med frivillighed, hvor frivillige foreninger kan benytte kommunens hjemmeside til at gøre opmærksom på frivillige tilbud.

Konkret er forligspartierne enige om at starte en hjemmeside for mentorordninger til personer med forskelligartede udfordringer. Det er tanken, at siden skal drives videre af frivillige kræfter.

3. Bedre sammenhæng mellem SFO og børnehave

Børnehaven og SFO åbner samtidig, men er ikke udnyttet optimalt i de tidlige timer, fordi der er for få børn. Forligspartierne ønsker derfor at indføre idéen om, at begge grupper børn afleveres samme sted, og at SFO-børnene eskorteres i skole ved hjælp af "gåbusser" med frivillige. Det vil kunne frigøre ressourcer i normeringen af de respektive institutioner.

Borgerne inddrages

Forligspartierne er enige om, at der sker en vellykket overgang fra drypvis borgerinddragelse til en tilstand, hvor borgerinddragelse bliver et fast og professionelt værktøj i Odenses velfærdsværktøjskasse. Forligspartierne ønsker derfor at justere grundlaget for forstadspuljen, så de 10 mio.kr. årligt i højere grad målrettes borgerinddragelse. Ansvarer skal forankres i forstæderne hos Velfærdseksperimentarierne.

Et gennemgående træk ved mange borgerinput er, at der peges på, at der er et uforløst potentiale ved at bringe borgerne tættere på beslutningerne og på de konkrete prioriteringer. Forligspartierne vil derfor målrette 200.000 kr. af forstadspuljen i 2014 til forsøg med borgerstyret budgettering. Forligspartierne er samtidig enige i, at der årligt skal afsættes 100.000 kr. af forstadspuljen til konkrete forsøg, informationsmateriale og arrangementer, der er inspireret af de 500 borgerinput.

*** Aktivitetstilskud**

Forligspartierne er enige om, at Børn- og Ungeudvalget skal finde andre muligheder, end at fjerne 1 mio. kr. fra foreningernes aktivitetstilskud, når besparelserne i budget 2014 skal realiseres.

***Nyt hovedbibliotek – Borgernes Hus**

I sidste års budgetforlig var der enighed om at starte processen omkring et nyt hovedbibliotek i centrum. Et nyt bibliotek, som både er et centralt og fremtidssikret sted for udbredelse af trykte og digitale medier, men som samtidigt også fungerer som borgernes hus med samling af en lang række borgeraktiviteter og borgerydelser

Forligspartierne er i år enige om, at afsætte 1,5 mio. kr. i 2014 til en projektmodningsfase, hvor der arbejdes videre med de anlægsmæssige og økonomiske aspekter i det kommende hovedbibliotek/Borgernes Hus. I denne fase vil der ske inddragelse af potentielle parter til det kommende Borgernes Hus. De 1,5 mio. kr. tages fra den udisponerede bevilling til Byens Ø.

***Indsatsen mod kriminalitet styrkes**

Forligspartierne er glade for beslutningen om at etablere Center for Familie og Unge (CFU). Der skal sættes ind i forhold til tværgående håndtering af multiproblemfamilier og/eller borgere, som er tæt på kriminalitet. Forligspartierne støtter derfor omprioriteringen af ressourcer, som er grundlaget for etableringen af CFU. Samtidigt er forligspartierne enige om, at etableringsudgifter på samlet 6 mio. kr. i budgetperioden finansieres via en omprioritering, som ikke berører kernevelværdien.

***Mere plads til politik**

Den nye økonomiske virkelighed har siden budget 2011 betydet store besparelser. Det har stillet store krav til det politiske mod og beslutningskraften.

Med budget 2014 er der taget et endeligt opgør med modeller, der automatisk tildeler områder penge, hvad enten det er på baggrund af en demografisk udvikling eller tekniske beregningsmodeller. Den politiske prioritering er i fokus, både når der skal tildeles, og når der skal spares. Det betyder også, at der er nye krav til det politiske beslutningsgrundlag. Der er derfor indført et prioriteringsgrundlag for alle kommunens udgiftsområder. De viser effektmål, nøgletal, tendenser og sammenligner udgiftsområderne med andre kommuner.

Eksempelvis viser prioriteringsgrundlaget den demografiske udvikling og priser for hjemmepleje i Odense sammenlignet med de øvrige 6-byer. Prioriteringsgrundlaget opdateres hvert efterår for alle områder og indgår herefter som grundlag for de politiske prioriteringer til næste års budget. Det er således et fælles ansvar, når et område oplever et udgiftspres for eksempel et stigende antal ældre.

Borgmester Anker Boye

For Venstre, Danmark Liberale Parti

For Socialdemokraterne

For Dansk Folkeparti

For Det Konservative Folkeparti

For Socialistisk Folkeparti